

Abstrakt

Předkládaná práce se zabývá nabýváním akcií zaměstnanci, což je jedna z podob finanční participace zaměstnanců. Nejprve práce vymezuje samotný pojem finanční participace zaměstnanců a posléze komparativně zkoumá, jak je tento institut upraven v předpisech evropského, německého i českého práva.

V rámci vymezení pojmů jsou definovány různé formy finanční participace zaměstnanců a jsou vymezeny hlavní principy a výhody tohoto institutu. Další kapitola je věnována evropské úpravě. Zde došlo k vyhotovení celé řady dokumentů z oblasti soft law, v nichž byly formulovány hlavní zásady a nejlepší postupy (best practice), ze kterých lze při hodnocení konkrétních národních úprav finanční participace zaměstnanců vycházet. Poté jsou zkoumány vymahatelné evropské předpisy (hard law), a to zejména z oblasti práva obchodních korporací. Úprava obsažená v kodifikační směrnici dává členským státům možnost zakotvit do svých právních řádů úlevy, které společně umožňují snazší postup při zvýhodněném nabýváním akcií zaměstnanci. Tento rámec však úprava finanční participace zaměstnanců na úrovni evropského hard law nepřekračuje a poznatky formulované v soft law (zejména zprávách PEPPER) dále nezohledňuje.

V další kapitole zaměřující se na německou úpravu jsou popsány různé způsoby nabýváním akcií zaměstnanci, které umožňuje německý akciový zákon. Jako efektivní se jeví zejména postupy s využitím metod autorizovaného zvýšení základního kapitálu a nabýváním vlastních akcií společnosti. Německý zákonodárce v souladu s doporučeními EU nabízí zaměstnancům daňová zvýhodnění osvobozující příjem v podobě hodnoty získaných zaměstnaneckých akcií od daně z příjmu.

Závěrečná kapitola se zabývá českou úpravou. Ta opustila vymezení zaměstnaneckých akcií jako zvláštního druhu akcií, jak tomu bylo v původním znění obchodního zákoníku. Zákon o obchodních korporacích do značné míry přebíral právní úpravu zavedenou novelou obchodního zákoníku z roku 2000, přičemž nevyřešil některé výkladové a aplikační potíže. Mezi českými autory nepanuje shoda ohledně vymezení zaměstnaneckých akcií jako zvláštního druhu akcií a tím, zda a v jaké fázi jsou při zvýhodněném nabýváním akcií zaměstnanci potřeba souhlasy valné hromady. Autor tuto úpravu hodnotí kriticky, poukazuje na nedostatečné kompetence statutárního orgánu a absenci daňového zvýhodnění po vzoru německé úpravy nebo evropských doporučení.